

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018****Α.ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κείμενο από πρωτότυπο: Ξενοφώντα Ελληνικά 2,3,50,51

[50] Ὡς δ' εἰπὼν ταῦτα ἐπαύσατο, καὶ ἡ βουλή δῆλη ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα, γνοὺς ὁ Κριτίας ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ, ἀναφεύξειτο, καὶ τοῦτο οὐ βιωτὸν ἡγησάμενος, προσελθὼν καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε, καὶ ἐπιστῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας φανερῶς τῇ βουλῇ ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις.

[51] Πάλιν δὲ εἰσελθὼν εἶπεν· «Ἐγὼ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὃς ἂν ὀρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγὼ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασὶν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερῶς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγὼ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Κείμενο από μετάφραση:

Αφού τους έπιασαν όλους μ' αυτό τον τρόπο, πρόσταξαν τον αρχηγό του ιππικού Λυσίμαχο να τους πάρη και να τους παραδώση στους Έντεκα.

[9] Την άλλη μέρα συγκέντρωσαν στο Ωδείο τους οπλίτες που ήταν γραμμένοι στον κατάλογο, καθώς και τους υπόλοιπους ιππείς, κι ο Κριτίας σηκώθηκε κ' είπε:

«Το καθεστώς, άνδρες, δεν τ' οργανώνουμε μόνο για καλό δικό μας, μα άλλο τόσο και για δικό σας. Μια και θάχετε λοιπόν μερίδιο στις τιμές, πρέπει νάχετε μερίδιο και στους κινδύνους. Για τούτο είν' ανάγκη να καταδικάσετε τους Ελευσίνιους που πιάσαμε, ώστε νάχετε τις ίδιες ελπίδες και τους ίδιους φόβους με μας.»

[10] Και τους έδειξε ένα σημείο, λέγοντας να παν εκεί να ψηφίσουν ένας-ένας, φανερά. Το μισό Ωδείο ήταν γεμάτο οπλισμένους Λάκωνες φρουρούς· άλλωστε

όσοι πολίτες δε σκοτίζονταν παρά μόνο για το συμφέρον τους τάβλεπαν αυτά με καλό μάτι... [Μετάφραση : Ρόδης Ρούφος]

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: « Πάλιν δὲ εἰσελθὼν.....συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν »
Μονάδες 30
2. α) Να εξηγήσετε γιατί δεν είναι εύκολη η ειδολογική και η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.

β) Σε ποια κριτήρια στηρίζεται η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα;
Μονάδες 10
3. Μετά την απολογία του Θηραμένη ο Κριτίας αυθαιρετεί απροκάλυπτα. Να εντοπίσετε στο κείμενο τα σημεία εκείνα στα οποία φαίνονται οι αυθαιρεσίες του. Τι επιδιώκει με αυτές;
Μονάδες 10
4. Τι καταδεικνύει η παρωδία της δίκης του Θηραμένη για το γενικότερο κλίμα στην Αθήνα αυτό το χρονικό διάστημα;
Μονάδες 10
5. Με βάση το ακόλουθο μεταφρασμένο απόσπασμα από τη δίκη των κατοίκων της Ελευσίνας να περιγράψετε τη στάση του Κριτία και να εντοπίσετε τυχόν διαφορές συγκριτικά με αυτή στο πρωτότυπο χωρίο.
Μονάδες 10
6. Να αντικαταστήσετε εγκλιτικά τους παρακάτω ρηματικούς τύπους : ἐγένετο, ἐπαύσατο, προσελθὼν, ἐκέλευσε
Μονάδες 2
7. τοῦτο, τι: Να αναγνωρίσετε τις αντωνυμίες και να τις κλίνετε στο ίδιο γένος και στους δύο αριθμούς.
Μονάδες 2

8. ὀρων, εἶπεν: Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους και το β' πληθυντικό πρόσωπο σ' όλες τις εγκλίσεις του ενεστώτα και του αορίστου β' του ρήματος.

Μονάδες 6

9. Να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των ὀρων (§ 51) που δίνονται:

* εἰσελθών: εἶναι μετοχή, που προσδιορίζει το

* προστάτου: εἶναι στο ἔργον

* τοῦτο: εἶναι στο ποιήσω

* μηδένα: εἶναι στο

* κυρίου: εἶναι στο

* τουτονί: εἶναι προσδιορισμός στο

* ἄπασιν: εἶναι..... προσδιορισμός στο

* ἡμεῖς: εἶναι του ρήματος

Μονάδες 10

10. Να χρησιμοποιήσετε τα παρακάτω ρήματα σύνθετα του ἵσταμαι σε φράσεις στη νέα ελληνική, ώστε να φαίνεται η σημασία τους.

καθίσταμαι: ἐνίσταμαι: παρίσταμαι:
..... ὑφίσταμαι:

Μονάδες 4

11. Με ποιες λέξεις του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω; επιστασία, λόγος, απατηλά, νέμεσις, αθανασία, καινοφανής

Μονάδες 6